

Věda se stala služkou státu, a jako vše znárodněné přestává fungovat

 radiouniversum.cz/furst-tomas-2d-veda-se-stala-sluzkou-statu-a-jako-vse-znarodnene-prestava-fungovat

Tomáš Fürst Díl 2/4

Text 29.9.2024 41 min Přehrát

#Epidemie #Ideologie #Společnost

Pravidelně jsme přesvědčováni, že většina vědců něco soudí o globálním oteplování, nebo se – před časem – odborníci shodli na potřebě opakovaného přeočkování proti covidu-19, nejlépe celoplošně už od kojenců. Náš host, matematik Tomáš Fürst v předchozí části našeho rozhovoru dal najevo skepsi k podobným aktům vědeckého konsensu, protože příliš často odrážejí spíše ideologické požadavky než empirická data, a počet vědeckých konsensů se tak podle něj v podstatě rovná počtu vědeckých omylů. Jinými slovy, věda se v takový chvílích zpronevěřuje sama sobě, a vědci, kteří mají odvahu jít proti proudu, byli v poslední době až příliš často překřikováni a umlčovani. O dalších podobách krize vědy budeme diskutovat i dnes.

Martina: Vy jste tady zmínil jakousi inflaci slov, která se naplno rozjela v dobách covidu. Je pravdou, že jsem tuhle byla v knihovně, a dívala se, jestli pan Just nevydal třetí díl slovníku floskulí, protože on vydal první, a pak ho obohatil, a bylo by toho třeba. Třeba velmi frekventovaným termínem, když se vrátíme zpátky k vědě, je takzvaná replikační krize, což je také věc, která trochu komplikuje propadnutí víře ve vědu. Vysvětlím: Dočetla jsem se, že je to krize, kdy bylo zjištěno, že mnoho studií v některých vědních oborech je těžké zopakovat se stejným výsledkem. Což je ovšem zásadní, protože právě tato schopnost zopakovat výsledek z předešlých studií je považována za jeden z základních pilířů vědy. Řekněte mi, je tato replikační krize patrná i s ohledem na studie, kterými byla dokládána a podporována nezbytnost proticovidových opatření? Tedy nutnost očkovat řádně neproověřenými vakcínami, a další, a další?

Tomáš Fürst: Replikační krize je fascinující fenomén, který se vynořil někde z pod povrchu akademických vod kolem přelomu tisíciletí. To bylo téma, kdy na konferencích se v přímém přenosu v záři reflektorů mluví o tom, jak jsou všichni chytrí a skvělí, a na co nepřišli, a jak zachránili lidstvo. A po druhém pivu v kuloárech se všichni rozpovídají o tom, co je fakt trápí, a tam se začalo vynořovat téma replikační krize. A to v tom smyslu, že moderní výzkum je stavba, která navazuje na něco, co už někdo udělal, takže vezmete výsledky nějakého experimentu, a snažíte se to potáhnout dál – a ono to nefunguje. Typicky. A jdete zpátky a ptáte se, proč to nefunguje, a nakonec si dáte práci, a některé tyto studie, na kterých jste stavěla, zopakujete, a zjistíte, že to nevychází. To se tak nějak mezi vědci vědělo už kolem roku 2000, ale moc se o tom nemluvilo. Rozhodně ne v záři reflektorů.

A pak se stalo, že velké biotechnologické firmy, které teď po covidu známe všichni i jménem, často fungují tak, že screenují akademickou literaturu, dívají se, co padá z akademické půdy, a když jim přijde něco zajímavého – že by se to dalo dotáhnout dál až do stádia třeba vývoje léků nebo tak – tak si to vezmou, a začnou na tom u sebe v laboratoři dělat. A teď kolem roku 2000 jim toto přestalo vycházet v tom smyslu, že najednou z toho přestaly padat patentovatelná léčiva, a dva velké giganty – jeden byl Bayer a druhý Amgen – tehdy nezávisle na sobě zjevně musely přesvědčit svůj management – detaily neznám – aby jim dovolil zopakovat, jenom zopakovat desítky landmarkových cancer treatment studií – tehdy to byla léčba rakoviny. A výsledky všechny šokovaly. Výsledky jak v Amgenu, tak v Bayeru byly takové, že asi 85 procent z těchto studií – víc než 80 až 85 procent – nešlo zopakovat se stejným výsledkem. To znamená těch studií, které byly pozitivní v tom smyslu, že ukazovaly, že nějaká chemická látka zpomaluje růst rakovinných buněk, zpomaluje dělení, něco inhibuje a tak dál.

Martina: Nemá vedlejší účinky.

Tomáš Fürst: Tak daleko to ještě nebylo, to byly laboratorní věci. Když to zopakovali, tak jim to ve většině, až v drtivé většině případů nevyšlo. Byla to bomba, a oni o tom tehdy poctivě napsali článek do Nature a do Science, do velkých časopisů, a od té doby se ve vědeckém světě chvilku neřešilo nic jiného, a kolem roku 2015, 2016 to bylo úplně na vrcholu. A pak přišel covid, a za covidu jsme začali sklízet praktické plody této obrovské krize, která ve vědě doutnala už dlouho před tím, ale nikdo, kromě profíků, si jí nevšiml. A vy jste se ptala, jestli, a jak, tato krize znamenala léky a vakcíny, které se potom objevily.

Martina: Jestli replikační krize je problém, který se bytostně týká covidu, a toho, co se dělo?

Tomáš Fürst: Řekl bych, že ano, a ne. Ne v tom smyslu, že se týká úplně všeho, nejen biomedicíny. Týká se to velkých částí vědy a výzkumu – ne všech, ale velkých částí. A ano v tom smyslu, že covid vědu nasvítit tím, jak se věda ocitla v záři reflektorů, tak i tento vědecký problém se najednou dostal do širšího povědomí. Paradoxně vakcíny, které do nás cpali za covidu, byly jedny z nejlépe otestovaných vakcín, které vůbec člověk může dostat. Je to mnohem horší, než si myslíte. Vakcíny, které běžně strkáme našim dětem – a je jich hodně, a je jich čím dál tím víc – jsou vakcíny, které byly prozkoumány mnohem, mnohem, méně než mRNA covidové vakcíny. To je zajímavá informace.

Očkování dětí vakcínami proti covidu byl zločin, který by měl být vyšetřen a potrestán. Registrace podezření na nežádoucí účinky byla na úrovni frašky.

Martina: To je poměrně zásadní informace, protože jsme se báli přímo opaku.

Tomáš Fürst: Pfizerovská covidová vakcína prošla prospektivní, randomizovanou, placebem kontrolovanou, lege artis dobře udělanou registrační studií, která měla tisíc a jeden malý problém, a možná i nějaké větší problémy. Mělo to malé problémy, které

profesionálové z oboru očekávají, protože tak se to dělá, cutting corners, tedy že si vyberu populaci, která má trošku jinou komorbidity strukturu než ta, které to potom chci dávat, a když chci, aby se lidi měli dobře, tak vyberu ty, co jsou zdravější a mladší, a tak dál. Takže všechny takovéto drobné podvůdky tam byly, ale jinak byla obrovská, skutečně randomizovaná, a placebem kontrolovaná, což se o mnoho jiných vakcínách říci nedá.

Martina: Což je zase věc, kterou jste mě vyděsil do budoucna. A to jste pravděpodobně chtěl.

Tomáš Fürst: Ano. Já opatrně a pomalu začínám pouštět do českého veřejného prostoru téma jiných vakcín, protože když už jsme si za covidu uvědomili, co všechno se může v této oblasti stát, tak je asi logické se zeptat, co všechno se stalo už dřív. My jsme se akorát neptali. Covid byl akorát tak velký průšvih, že o tom najednou mluví všichni. Před tím o tom všichni nemluvili, ale odborníci věděli. Takže abych to dořekl, covidové vakcíny byly prozkoumány strašně dobře, aspoň co se týče jejich působení na dospělé lidi, kteří neprodělali infekci, a nechtějí chytit, nebo nechtějí zemřít na – nebo spíš nechtějí chytit původní wuchanskou verzi viru. Problém je, že v momentě, kdy se těmito vakcínami začalo očkovat, tak spousta lidí už měla rekonvalescentní imunitu, to znamená, už to měli za sebou, a tam byl přínos vakcín minimálně sporný.

Druhý problém je, že v momentě, kdy se začalo očkovat, tak už kolovaly úplně jiné verze viru, a o účinnosti vakcíny proti těmto novým virům jsme nevěděli nic. Mnohem větší problém byl, že jsme začali očkovat skupiny lidí, na kterých se žádné pořádné studie neudělaly, zejména děti. Očkování dětí byl zločin, který, doufám, bude vyšetřen a potrestán. Tam jsme neměli žádné informace. A další obrovský problém byl, že registrace podezření na nežádoucí účinky, a vůbec evalvace nežádoucích účinků v registračních studiích byla na úrovni frašky.

Martina: Vy jste řekl: „Očkování na dětech je zločin, a doufám, že bude vyšetřen a potrestán.“ Opravdu v to doufáte? Vzhledem k tomu, jak to máme nastavené?

Tomáš Fürst: Ano, myslím, že se to stane. U nás se to stane jako vždycky, že to přijde ze Západu. Momentálně si můžete všimnout, že v Americe zuří předvolební doba, a jedním z kandidátů, možná rozhodujícím kandidátem je Robert Kennedy, který má jako jedno z volebních témat – možná jako první volební téma, nebo ne možná, ale první volební téma, nejdůležitější message, které Robert Kennedy pro Američany má, je – že establishment vede proti americkému obyvatelstvu chemickou válku v podobě léků a vakcín. To je velká věc, a v Americe se o tom nepřestane mluvit.

Martina: Tak doufejme, že na Roberta Kennedyho nepadne také rodinná karma.

Tomáš Fürst: Já to nechtěl říkat. Tak jste to řekla vy.

Martina: On se tomu věnoval za covidu opravdu poměrně zhurta, a velmi detailně.

Tomáš Fürst: Velmi odpovědně, velmi detailně, a velmi promyšleně.

Martina: Bavili jsme se o replikační krizi, to znamená, že v mnoha vědních oborech nelze zopakovat studie, na kterých stavíme, se stejným výsledkem, abychom mohli třeba pokračovat dál. Řekněte mi – je to spekulace, a vy mi nemůžete odpovědět en bloc – když to stáhneme na věci, o kterých se bavíme, covid, nebo věci, o kterých si budeme bavit za malou chvíli, to znamená o globálním oteplování – myslíte si, že tyto vědecké studie jsou plné omylů, které vznikly z nejrůznějších příčin? Nepozornost, drobné podvůdky, které jste říkal, jako jiné skupiny obyvatel, a tak, nebo byly tyto studie v mnoha případech naprosto vědomě zfalšovány?

Tomáš Fürst: Je to mix všeho. Vědomé falšování je samozřejmě největší prohřešek, a je to ve vědě kardinální hřích. Dle mého odhadu vědomě záměrně zfalšovaných studií nejsou desítky procent, jsou jich jednotky procent, ale jsou. Já zrovna pocházím z univerzity, kterou už osm let cloumá zásadní skandál s falšováním vědeckých dat, a nejvíc fascinující na tom je, že ani po těch osmi letech, sedm, nebo osm let, tento skandál není vyřešen na takové úrovni, že by univerzita byla schopna jasně říct, že data se falšovat nemají. Ani tohle se ještě na olomoucké univerzitě nepodařilo říct.

Martina: Máte nějakou jinou pracovní nabídku?

Tomáš Fürst: Já si užívám svých akademických svobod, že můžu ve veřejném prostoru klidně říct i pravdu.

Mnoho lidí ve vědě neví, co činí. Nerozumí datům, ani přístrojům, kterými jsou získána. Data zpracují statisticky, a jejich podstata jim zcela uniká. Tito lidé neumí dělat vědu.

Martina: Je hezké, když si člověk do vysokého věku podrží naivitu.

Tomáš Fürst: Takže falšování vědy problém je. Za svou vědeckou kariéru v České republice jsem viděl mnoho ošklivých věcí, ale zejména s příchodem evropských fondů – to byl kickstarter všech podvodníků v českých zemích, co se týče vědy a výzkumu. Před příchodem velkých evropských projektů byly granty v objemu milionů korun, a najednou byly granty v objemu miliard korun. A když dáte profesorovi na malém městě miliardu korun, tak se mu zatmí před očima – a tito lidé byli schopni dělat úplně neuvěřitelné věci, a to šíleným způsobem poškodilo regionální vysoké školy. Prahu kupodivu ne. Praha byla naštěstí tak bohatá, že na toto nedosáhla – pražské vysoké školy si strašně stěžovaly – a proto máte všechny výzkumáky vždycky na poli za Prahou, aby to byl Středočeský kraj, a ne Praha. Takže to hrozně poškodilo regionální školství. U toho jsem viděl mnoho drze a záměrně zfalšovaných – koneckonců některé aféry, když vzpomenete, jak se vynořila kolegyně Nerudová, a co za ní zůstalo na Mendelové univerzitě – a byl tam také skandál

s falšováním dat, skandály se zfalšováním dat na Akademii věd – otočené králičí oči. To se ví, že něco takového v České republice funguje, a nejen v České republice. Ale asi to není gros, že by věda byla pokažena proto, že by zlí jedinci záměrně falšovali data. To je menší část tohoto problému. Vy se chcete na něco zeptat?

Martina: A větší?

Tomáš Fürst: Na tu větší? Větší část tohoto problému je, možná překvapivá pro lidi, kteří nejsou v prostředí vědy a výzkumu. Mnoho lidí ve vědě a výzkumu v dobré víře vůbec neví, co činí. Oni zacházejí s nějakými daty, kterým nerozumí, která jsou změřena přístrojem, o jehož principu nemají vůbec tušení. Tato data zpracovávají statistickými metodami, a jejich podstata jim zcela uniká, a jenom vědí, že musí za každou cenu napsat impaktovanou publikaci, protože jinak je vyhodí z univerzity. Tedy enormní tlak na počet vykázaných výsledků, kombinovaných se šílenou nevzdělaností, co se týče toho, jak vůbec věda funguje, co to vůbec věda je, jak se pracuje s daty, a tak dál. Produkuje se spousta možná dobře míněných, ale nesmyslných paperů, které nejdou zopakovat, ač není pravda, co se v nich píše: Ale není to pravda – ne že by to zfalšovali. Oni to neumí udělat. Tito lidé neumí dělat vědu – to je ten problém.

Martina: Určitě jsou i lidé, kteří ji umí dělat, ale my se tady bavíme o téměř vlně replikační krize. Promiňte, že vám do toho skáču. My si možná trošku zaměňujeme vědu s vírou – a víra nepochybuje, zatímco povinností vědy je pochybovat – a protože věříme ve vědu, tak věříme i tomu, že na to někdo dohlíží, že někdo na tyto studie dohlíží, zejména když se to týká zdraví, když se to týká celosvětové ekonomiky. A já jsem třeba narazila – abychom nezůstali jenom v Olomouci a v Brně – na to, že v červenci roku 2006, to byla velká kauza, se zjihokorejského biologa Woo-suk Hwanga stala naprostá vědecká mrtvola, protože se přišlo na to, že možná naklonoval psa, ale tím veškeré jeho impaktované práce a vědecké studie končí, a zbytek je snůška fantazií. Ale přesto se jeho domovská univerzita

pokusila zdiskretitované Hwangovy výsledky výzkumu patentovat v jedenácti zemích světa. Teď jsem takto odbočila jenom proto, abych řekla: Dohlíží tedy na to někdo? Existuje nějaký dozor? Dohlíží na to vědecké univerzity? Nebo by na to měl dohlížet stát? Někaký nezávislý vědecký orgán?

Tomáš Fürst: To je super otázka. Odpověď, kterou dostanete od standardního vědce, je, že je samozřejmě všechno v pořádku, protože samotný systém publikování ve vědě je systém dohledu. Když na něco přijdu, tak si sednu a napíšu paper, a do toho paperu napíšu, jak jsem to přesně udělal, tedy kuchařku tak, aby kdokoliv mohl zopakovat, co mi vyšlo, a potom do diskuse napíšu, co to znamená. Každý si to může přečíst, každý to může zopakovat. Každý to může zoponovat, a když náhodou někdo zjistí, že z toho něco není pravda, tak napíše do časopisu odpověď. A kdyby někdo zjistil, že je to zfalšované, tak napíše do toho časopisu žádost o stažení. Když někdo jenom zjistí, že to nefunguje, tak do časopisu napíše odpověď. Takhle vždycky fungovala věda a výzkum. A ještě, než je článek publikován, tak prochází takzvaným peer review, kdy ten časopis z toho odešle několika vědcům, jejichž jméno jako autorka neznáte. Takže je to anonymní peer review, a tito se na to podívají, a zhodnotí, jestli by to mohlo, nebo nemohlo být publikováno. Takhle to vždycky bylo, a fungovalo to docela dlouho, a docela dobře, dokud motivace k publikování svého výsledku byla vnitřní ve smyslu: „Já jsem na něco přišel, a chci vám to říct.“

Potom se do toho vložily státy, a začaly hodnotit výzkumné instituce podle toho, kolik paperů vědci napíšu. A vždycky když na základě nějakého ukazatele začnete rozdělovat prachy, a velké prachy, tak lidé začali cílovat na daný ukazatel. Takže od tohoto systému už nebylo smyslem: „Já vám chci říct, na co jsem přišel“, ale smyslem bylo: „Já potřebuji napsat co nejvíc článků, aby moje instituce dostala co nejvíc peněz, a já dostal do výplaty co nejvíc peněz“.

Některé české univerzity v dobách zlořečeného kafemlýnku měly vyloženě systém, kdy peníze daňových poplatníků vzorečkem doplynuly až na domovské pracoviště tvůrce výsledku, a ten se samozřejmě dožadoval u vedoucího katedry příslušné částky do mzdy. A to jsou statisíkové částky, to nejsou koruny. Takže v momentě, kdy se začala věda financovat podle počtu publikací, tak všude vznikl obrovský tlak na to, aby těchto publikací vznikalo co možná nejvíce, a není nikdo, kdo by měl opačný zájem. Vědci chtějí napsat co nejvíce paperů, aby docenti, profesoři, a vedoucí kateder mohli mít granty a tak dál. Jejich instituce po nich chtějí, aby napsali co nejvíce paperů, protože podle toho jsou hodnoceni, a podle toho dostávají prachy od státu. A stát to chce také, protože se tím chlubí v Bruselu před jinými státy, a navíc musíme vyčerpat dotace – to si představte tu hrůzu, kdybychom museli něco vracet do Bruselu – takže stát také chce co nejvíce paperů. Všichni hráči v systému chtějí co nejvíce impaktovaných výsledků, a nikdo nemá zájem na tom říct: „Hele, to, co není pravda, nepublikujte.“

Publikované záznamy vědeckých výsledků byly vždy studnicí pravdy, kde je suma toho, co lidstvo chápe, a jak, a proč funguje svět. Jenže teď tato studnice byla otrávena zfalšovanými výsledky.

Martina: Problém je ale ještě jiný, a to, že v některých vědních oborech na sebe jednotlivá pracoviště navazují.

Tomáš Fürst: To snad ve všech. Já bych doufal, že ano.

Martina: To znamená, že jestliže někdo použije zfalšovanou studii, zfalšované výsledky, tak i kdyby k tomu přistupoval zodpovědně, a chtěl se chovat slušně, tak si ale už přináší prvotní chybu, a celý vědecký výzkum jde na scestí.

Tomáš Fürst: Ano. Však si také všimněte exploze prakticky použitelných výsledků výzkumu, která nastala, řekněme, po druhé světové válce – obrovský rozvoj našeho bohatství, a našich schopností, a technologických možností. Kdy každých pět let přišla nějaká přelomová technologie, inovace, a tak dál. Ale to se tak nějak

zastavilo. Nevím, kdo umí vyjmenovat za posledních dvacet let skutečné technologické průlomky? Je to mnohem těžší. Je mnohem těžší najít skutečné technologické průlomky mezi rokem 2000 a 2020, než technologické průlomky mezi rokem 1950 a 1970.

Martina: Myslíte, že je právě důsledkem toho, že jsme si začali hrát na impakty, peníze, a věda začala spíš usilovat o to, aby nějak působila navenek, než aby docházela ke skutečným poctivým objevům?

Tomáš Fürst: Ano, protože publikovaný záznam byl vždycky studnice pravdy, ve které to je suma toho, co lidstvo chápe, a jak, a proč funguje svět. Jenže teď byla tato studnice pravdy postupně otrávená zfalšovanými výsledky, a blbě udělanými výsledky. Jenže my bohužel nevíme, které to jsou. To je, jako když do studny, kde máte sto kubíků křišťálově čisté vody, nalijete kýbl hnoje, protože tak už je ta studna celá k ničemu. A úplně přesně tak dopadla věda a výzkum v roce 2024.

Martina: Kdyby takto postupoval Mendělejev, tak jsou na tom teď pravděpodobně chemici, kteří se chtějí držet jeho chemické tabulky prvků, poměrně špatně. Teď.

Tomáš Fürst: Prostě celá tato civilizace stojí na technologiích a inovacích, které jsou založeny... To je takové kolečko. Kolečko, že...

Martina: Na víře.

Tomáš Fürst: Ne, jsou založené na tom, že chápeme jak, a proč funguje příroda. Lépe a lépe chápeme, proč funguje příroda, a na základě toho vymýšlíme technologie, inovace, a ty jsme se naučili vyrábět a prodávat, a toto způsobilo, že západní civilizace dosáhla bezprecedentního materiálního blahobytu, a my toto kolečko postupně zadíráme na všech čtyřech položkách tím, že vědu a výzkum korumpujeme. To jsme si říkali před tím, výroba už také není, co v západních zemích bývala, ani svobodný obchod. Takže

my postupně toto technologické kolečko zadíráme. A toto kolečko způsobilo, že z dob – a není to tak dávno, ještě přece v roce 1850 byla drtivá většina lidí se vším, co dělala a byla odkázána na lidské a zvířecí svaly – krom železnice. Ale k čemu byla železnice normálnímu člověku někde na horách? A příchod spalovacích motorů umožnil obrovskou explozi bohatství za celé dvacáté století, a my máme tendenci to podceňovat. Ale příchod spalovacích motorů, a příchod elektřiny, což bylo skoro ve stejném desetiletí – to všechno je založené na vědě a výzkumu, na tom, že lidé, kteří tehdy zkoumali, jak a proč funguje příroda, to dělali poctivě, a chtěli fakt vědět, jak a proč to funguje, a nechtěli dostat grant od státu. Oni to také nedělali za peníze od státu – většinou. A ono to fungovalo. My jsme to teď znárodnili v tom smyslu, že věda je dnes v podstatě jednou ze služek státu, a jako všechno, co se znárodní, přestane fungovat.

Martina: Jenom u železnice to bylo přeci jenom u nás. Ale zase třeba v Argentině to naprosto změnilo status quo země, a dokonce to způsobilo malé stěhování národů. Třeba z Irska se výkonní mužové přestěhovali do Argentiny, protože argentinská vláda vypsala dokonce inzerát, že přijme a zajistí...

Tomáš Fürst: Určitě, železnice změnila tvář planety možná víc než cokoliv jiného, hlavně kvůli kolonialismu.

Martina: Indiáni by mohli vyprávět.

Tomáš Fürst: Přesně tak. Jen jsem chtěl říct, že tehdy byly na milion obyvatel tři lokomotivy. Zatímco dnes je na jednoho obyvatele pět nějakých motorů, možná pět tisíc. Nevím, nemám to spočítané.

Vědecký konsensus je jen zaštit'ování se velkými jmény. Je to známka nedostatku argumentů. Ideologie se často zaštit'ují vědeckým konsenzem.

Martina: Jenom jsem musela takto odskočit, aby nám to někdo neotloukl o hlavu. Dobrá, teď se tedy můžeme vrátit k výroku, který už jste tady řekl, a k tomu, mnohem lépe ho pochopit, tedy že počet

vědeckých konsensů v dějinách se víceméně rovná počtu vědeckých omylů. To znamená, že vědecký konsensus není to, co se píše na Wikipedii, tedy že je to – rozsáhlá shoda mezi odborníky o tom, co je v daném oboru uznáváno jako promyšlená odpověď na otázku, o níž se diskutuje, formulována na pevném základě vysoce kvalitních důkazů – ale vědecký konsensus může být i to, že se na daném omylu dohodne více kapacit.

Tomáš Fürst: Ono vůbec to, že se ve vědě začne o konsensu mluvit, je znak důkazní nouze, protože to, jak a proč funguje příroda, zkoumáme metodami, které jsou podepřeny datově. Snažíme se dělat úsudek z dat – to je přece princip vědy – z pozorování, měření, experimentů. Takže v momentě, kdy se někdo musí uchýlit k argumentaci konsensem, tak to znamená, že mu dochází argumenty, tvrdé argumenty, data, pozorování, experimenty. Takže už jenom slovo „konsensus“ je...

Historiku s Einsteinem znají všichni: Když se za nacistů nelíbila Einsteinova práce, protože byl Žid, tak se sehnalo mnoho prominentních fyziků, kteří se všichni konsensem shodli na tom, že to, co říká Einstein, je celé blbost. A Einstein tehdy říkal: „Proč jste jich sháněli tolik? Stačil by jeden, který to vyvrátí.“ A tak je to vždycky. Vždycky. Každá státní ideologie vědu strašně chce, protože chce svým poddaným říkat: „Podívejte se, to, co my vám vtlukáme do hlav, není ideologie, to je věda. To je všechno založené na vědě“. Tak marxisti byli celí nadšení, jak je to celé věda. Přeci každá univerzita měla vědecký komunismus, to si ještě pamatuji, že to existovalo, když jsem byl malý – ne, že bych studoval. Takže strašlivě tyto ideologie chtěli podpořit vědou. Pochopitelně ve třicátých letech, v Německu, se biologie konsensem shodovala na tom, že jsou nadřazené rasy, a podřazené rasy a pochopitelně...

Martina: Eugenika byl konsensus?

Tomáš Fürst: Prosím?

Martina: Eugenika byl konsensus?

Tomáš Fürst: Ano. I v Británii to bylo dost populární, i v Americe to bylo dost populární – to by se lidé divili. Když potom přišli komunisti, tak samozřejmě všechno, ekonomie byla velice vědecká, a všechno. A dnes to není jiné. Za covidu vládnuocí covidistická ideologie také potřebovala vědecký konsensus. Takže si všimněte, že ve veřejném prostoru, když už k nějaké diskusi došlo, tak nedošlo nikdy na data, že by někdo říkal, že data jsou takhle, experimenty jsou takhle. Vždycky se říkalo, že to říkal támhle pan profesor, doktor, docent, kandidát věd, takže to musí být pravda. Konsensus – zaštiťování se velkými jmény. Já si myslím, že celá idea vědeckého konsensu je... On prostě existuje tak nějak sám o sobě, s tím nic neuděláme. Asi v každé vědní disciplíně je spousta lidí, kteří si myslí to samé. Často proto, že to, co si myslí, je pravda. Ale také někdy to, co si myslí, pravda není. Ale chci říct, že vědecký konsensus nemá žádnou váhu, o to vůbec ve vědě nejde – o konsensus.

Martina: Tomáši Fürste, vy jste řekl, že by bylo potřeba mnohá vědecká zkoumání revokovat, prověřit, zopakovat, ale my nevíme která, což ale působí bezvýchodně, a může to vzbuzovat až nihilismus, protože to, co se mi teď chce udělat, je nad tím už mávnout rukou, a říct: „No, co už já s tím? Tak už mi dejte pokoj“.

Tomáš Fürst: Spousta rozumných lidí to udělala, a odešla z akademické půdy. Spousta rozumných lidí to vidí už desítky let zpátky, a dělají si svoje buďto na zahrádce, v lese, nebo v nějakém průmyslovém podniku. Věda přichází o spoustu nadaných, talentovaných a skvělých lidí, protože oni to vidí, a nechtějí s tím mít nic společného. Na druhé straně to teď, po covidu, už vidí všichni. Už to vidí i ti, kteří celou tuto legraci platí, to znamená daňoví poplatníci, a možná se pohneme vpřed. Mám velmi praktický návrh, který se dá realizovat. Až budu ministrem školství, tak mi to, prosím vás, připomeňte – to chci udělat hned.

Martina: Ano, píšu si. Jenom abyste mi pak ještě bral telefony. Takových už bylo, co mi ho pak nezvedají.

Tomáš Fürst: My máme armádu studentů Ph.D. Dnešní studium Ph.D, postgraduální studium, sestává z toho, že musíte napsat pět článků, které nikdo nečte, nebo čtyři články, nebo n článků, podle toho, na jaké jste instituci. Můj návrh je: Nechme každého adepta Ph.D studia pečlivě zopakovat alespoň landmarkový experiment v jeho vědním oboru. A najednou, do pěti let, budeme mít po celém světě obrovský pool replikačních studií, a bude úplně jasno, co platí, a co neplatí, protože těch lidí jsou desítky tisíc, stovky tisíc lidí, kteří budou opakovat nejdůležitější experimenty v jejich vědních oborech, a zjistíme fascinující věci. A dá se to udělat do pěti let, a do deseti let může být replikační krize smutnou kapitolou z dějin vědy a výzkumu.

Dnes už víceméně panuje konsensus, že covidový virus omylem zdrhl z laboratoře ve Wuchanu, kde se prováděly experimenty s vojenskými aspekty

Martina: Já jenom ještě posluchačům osvětlím, že jste teď několik měsíců strávil v Americe, a proto ve vaší řeči tolik anglicismů.

Tomáš Fürst: Omlouvám se.

Martina: To samozřejmě patří k vašemu vědeckému žargonu, takže myslím, že vám rozhodně rozumíme. Já jsem v už zaniklých Lidových novinách našla starý článek, možná dvanáct let, kde popisují, že proběhl anonymní průzkum mezi bezmála čtyřmi tisíci americkými biologů, a bilance byla taková, že každý třetí vědec se přiznal k porušení alespoň jednoho z pravidel poctivé vědecké práce. Smrtelné hříchy, to znamená, falšování výsledků potvrdilo 0,3 procent vědců. Zcizení cizích myšlenek, což už nám přijde v podstatě jako banalita, 1,4 procent badatelů, a 6 procent vědců už někdy zatajilo data, která se jim nehodila do krámu. Touto statistikou, nebo spíše tímto průzkumem jsem začala proto, abych si udělala předpolí pro otázku: Za covidu byly za vědecká fakta označovány mnohé studie, o kterých dnes můžeme pravděpodobně

s úspěchem pochybovat. Jakékoliv pochybnosti byly označovány za dezinformace. Máme už teď alespoň trochu přehled, napříč Západem, o tom, co byly skutečně fatální omyly? Fatální manipulace, a věci, které by stály za omluvu vůči těm lidem, odborníkům, vědcům, kteří byli označováni za tmáře a dezinformátory? Tento slovník byl mnohem pestřejší, ale mně už se nechce si ho osvěžovat.

Tomáš Fürst: To je výborná otázka, a já mám pořád vzadu v hlavě, že je potřeba to říkat nějak srozumitelně a pohromadě. Takže se teď chystám na přednášku, které říkám „covidové desatero“, kde chci přesně projít tyto klíčové body víceméně chronologicky tak, jak přicházely. Nemám to úplně v hlavě, ale zkusím pár klíčových věcí: Zaprvé, kde se ten virus vzal? Dnes už víceméně panuje konsensus na tom, že tento virus omylem zdrhl z laboratoře ve Wuchanu, kde se prováděl gain of function research, který měl vojenské aspekty.

Martina: Gain of function research – tento pojem, přiznám se, neznám.

Tomáš Fürst: To je experiment, při kterém člověk vezme virus, a pokusí se mu dodat nějaké funkce, které původně nemá. Třeba, aby netopýří virus uměl nakazit lidi, nebo aby se uměl v lidech rychleji šířit. A dělá se to více či méně přírodními prostředky, takže zase vznikla debata...

Martina: Aby virus ptačí chřipky neplýtvá své síly jenom na ptáky.

Tomáš Fürst: Přesně. Dělá se to více či méně přírodními prostředky. Můžete to dělat přímou genetickou manipulací, ale můžete to také dělat tak, že zrychlíte evoluci, a spoustu generací propasírujete přes různá zvířata a lidské tkáně, a tak dál. Takže zase debata o tom, jestli je umělý, nebo není umělý – to je úplně umělejší debata, umělá debata. Takže to je první věc.

Martina: Odvést pozornost.

Tomáš Fürst: Přesně tak. Takže virus pravděpodobně zdrhl z laboratoře.

Martina: Bohužel přesto tam máme to „pravděpodobně“. Neumím si představit, že se všechny chytré hlavy na celém světě daly dohromady, a nedokázaly odstranit slovo „pravděpodobně“.

Tomáš Fürst: Slovo „pravděpodobně“ může zmizet poté, až někdo vyloženě začne mluvit, až nějaký insider přijde před komisi Kongresu, a řekne: „Tak vážení, bylo to takhle.“

Bezpečnost vakcín proti covidu je špatná. Cenzura a lhaní kolem poškodily společnost víc než covid sám. Skutečná smrtnost na Covid-19 pro lidi do 20 let je statisticky 0.

Martina: Tak jsem to myslela. Ale už také umím mlžit.

Tomáš Fürst: To se možná stane. Zatím se to nestalo, zatím, řekněme, máme evidenci, nikoliv... Tak tvrdý důkaz nikdy nebude. Tvrdý důkaz je jenom v matematice.

Martina: Pokud se ve Wuchanu nikdo nepřizná, nebo pokud někdo neřekne: „Já jsem to vynesl na botách“.

Tomáš Fürst: Ano. Stačilo by, kdyby se přiznali lidé z amerických kruhů, britských kruhů, německých kruhů – ví to spousta lidí. Takže to je první zastávka. To byla věc, o které se nesmělo mluvit, a když to někdo řekl, tak byl smazán, protože to byla konspirační teorie. Slavný článek, zfalšovaný článek, v Lancetu, nebo kde, kde 20 předních virologů, kterým před tím volal Fauci, píše, že je téměř vyloučené, aby to bylo z laboratoře. Je to samozřejmě napsáno tak, aby za to nemohli být zodpovědní, takže říkají, že je „téměř vyloučené“, že to pochází z laboratoře.

Martina: Přísahám, že už nebudu používat uvozovací větu: „Většina vědců se shoduje na tom, že...“ Děkuji.

Tomáš Fürst: Ano. Takže to je krok číslo jedna. Krok číslo dva: Jak nebezpečná tato nemoc Covid -19 byla? Dnes už máme poměrně dost empirické evidence, abychom byli schopni dát dohromady infection fatality rate – omlouvám se znovu za anglicismus, ale musí to být přesně – to znamená skutečná smrtnost, nikoliv smrtnost odhalených případů, ale skutečná smrtnost. Víme, že je to téměř exponenciála s věkem. A i Wikipedie už to uvádí správně, takže na Wikipedii je bez cenzury napsáno, jaká je skutečná infection fatality rate i s tím, že infection fatality rate nemoc Covid-19 pro lidi do 20 let je v podstatě 0. Statisticky 0. Takže to je nebezpečnost této nemoci.

Další věc je konsensus na různých nefarmakologických opatřeních. Co se roušek týče, tak tuto debatu víceméně autoritativně uzavřela slavná cochraneovská metastudie, která ukázala, že nošení roušek má malý, nebo žádný efekt na přenos tohoto typu nemocí. Bylo kolem toho velké mrzení, protože Cochrane je dost vážená organizace uvnitř evidence based medicine – opět se omlouvám za anglicismus – tedy v medicíně založené na důkazech. Byl to takový průšvih, že když tato studie vyšla – dlouho se na ni čekalo, hrozně dlouho to zdržovali, a pak to nakonec vyšlo v roce 22, nebo tak nějak – tak Cochrane sám, cochraneovská společnost sama, z politických důvodů, vydala politický statement, ve kterém říká, že tato studie vlastně neříká to, co říká, a trvalo rok, než tento politický statement tiše schovali, a už tam není. Takže takovéto bylo mrzení kolem slavné rouškové studie. Takže dnes víme, že roušky mají malý, či žádný vliv na šíření tohoto typu infekcí.

Uzávěry škol a lockdowny. Nemám v hlavě evidenci, kterou bych teď chtěl dlouho citovat, ale zase, víc a víc lidí se postupně už nebojí říkat nahlas, že to k ničemu nevedlo. A že ekonomické škody, škody na vzdělání a na psychologii, a vůbec na vývoji dětí, jsou násobně, řádově větší než jakýkoliv benefit, který by to mělo přinést. U tohoto se zastavím, protože to byl jeden z milníků, a kdo uvažoval racionálně, tak pochopil náboženský aspekt covidu, protože jestli chcete vědět, zdali uzávěrka škol, zavření škol má jakýkoliv vliv na

šíření nemoci, tak si prostě vyberte jeden velký gympl, který má třeba dvě paralelní třídy v ročníku, a jednu pošlete domů, jednu nechte chodit do školy, a za 14 dní bude jasno. Tedy udělat prospektivní studii. Randomizovaná být nemůže – nebo může, ale nemůže být zaslepená, protože lidé vědí, jestli jsou doma, nebo ve škole. A tedy udělat studii, která by přinesla dobrá, tvrdá data, by bylo tak triviální, že když na jednu misku dám astronomické škody, které jsou způsobeny tím, že provedu toto opatření, aniž bych měl jediný datový bod o tom, jestli toto opatření funguje, nebo ne, a na druhé misce vah je, že pokud neudělám ani jednu studii – a nikdo ji nikdy neudělal – tak na tom je krásně vidět paranáboženský rozměr tohoto fenoménu. Takže u uzávěrů škol a lockdownů se postupně ukazuje, že to byly omyly.

A klíčová otázka jsou vakcíny. Teď řeknu ještě něco: To, co jsem říkal doted', se už vlastně veřejně říkat může. U vás na rádiu se může říkat i pravda, tak to je dobré. Toto bych dneska už asi mohl říct i na YouTube. Ale co se vakcín týče, tak o jejich účinnosti a bezpečnosti od začátku roku 2021 nevíme v podstatě nic, protože registrační studie proběhly jednak tak, že o bezpečnosti nám neřekli nic, a jednak v prostředí, které se naprosto změnilo. Přišla jiná varianta viru, lidé měli imunitu, a tak dále. Takže o účinnosti a bezpečnosti těchto vakcín nevíme nic. Tudíž jakákoliv risk-benefit analýza, je v podstatě nemožná, a říká, a evidence based medicine jasně říká, že když neumím ukázat, že benefity převažují nad riziky, tak nemohu intervenci provést. Takže čekám, že se u starších, lomeno nemocných lidí, možná časem dozvíme, až získáme data, která potřebujeme, že tato vakcína nějakou účinnost měla, a možná měla takovou účinnost, že to převážilo i nežádoucí účinky. U dětí jsme věděli – co u dětí, u mladých lidí do 20 let věku určitě, a i u starších, které to prodělaly – už na začátku očkovací kampaně, že očkovat je nesmysl, protože rizika převažují nad přínosy. To jsme věděli, můžete si to najít na SMÍŠi. Je to tam napsané s datem 2021, z tvrdých dat, a z jejich dat, ne z našich dat. Z jejich dat. Takže jsme

věděli, že to byl nesmysl. A ještě dlouho budeme zkoumat střednědobé a dlouhodobé nežádoucí účinky těchto vakcín. To, že bezpečnostní profil mRNA vakcín...

Martina: A budeme zkoumat?

Tomáš Fürst: Budeme zkoumat. To si pište, že budeme zkoumat. To, že bezpečnostní profil vakcín je nevyhovující, bylo známo v lednu 2021. Já ve svých přednáškách ukazuji screen shot z amerického systému VAERS, Vaccine Adverse Event Reporting System, kde na konci ledna 2021, to znamená měsíc po začátku celosvětové očkovací kampaně, se nakumulovalo tolik hlášení na podezření na nežádoucí účinky, že to bylo víc než za několik předchozích let u všech ostatních vakcín dohromady. Takže nevyhovující bezpečnostní profil těchto vakcín je fakt. A jak moc je nevyhovující, budeme zkoumat dál, a časem se to dozvíme. A možná poslední bod: Ta cenzura a orgie lhaní kolem covidu byly šíleně kontraproduktivní, a poškodily společnost asi víc, než covid sám.

Všechny příspěvky s Tomáš Fürst

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.